

**EVALUATION RESEARCH ON HIV SURVEILLANCE AMONG
FOREIGN LABOURERS AND THAI POPULATION ALONG
THAI-CAMBODIA BORDER OF SAKAEW PROVINCE**

DANAIYA AMNUAYSOMBAT
๖

อธิบดีทนาย
จาก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (PUBLIC HEALTH)
MAJOR IN PUBLIC HEALTH ADMINISTRATION
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2002

ISBN 974-04-2133-4

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH
D171e
2002
c.2

4336481 PPH/M : MAJOR: HEALTH ADMINISTRATION; M. Sc. (PUBLIC HEALTH).
KEY WORD : EVALUATION RESEARCH /HIV RESEARCH SURVEILLANCE,
CAMBODIAN LABOURERS.

DANAIYA AMNUAYSOMBAT: EVALUATION RESEARCH ON HIV SURVEILLANCE AMONG FOREIGN LABOURERS AND THAI POPULATION ALONG THAI-CAMBODIA BORDER OF SAKAEW PROVINCE. THESIS ADVISOR: NAWARAT SUWANNAPONG Ph.D., NOPPORN HOWTEERAKUL Ph.D., CHAWEEWON BOONSHUYAR M.S.P.H. (Bios). 149 P. ISBN 974-04-2133-4.

The purpose of this research is to evaluate the outcome of a project to evaluate the prevalence of HIV infection among Cambodian labourers; evaluating their knowledge, perception of AIDS and risk behavior; and then to determine the correlation between knowledge, perception of AIDS and risk behavior.

804 Cambodian labourers and 1,195 members of Thai population along the Thai-Cambodia border in Sakaew Province. It also included the evaluation of 42 local health officers responsible for HIV surveillance among foreign labourers and Thai population along Thai-Cambodian border of Sakaew Province. Data collection took place between 10 December 2001 and 5 March 2002.

The results of this research showed that the prevalence of HIV infection among Cambodian labourers aged between 15-60 years was 4.01% in February 2000 and increased to 5.62% in August 2000. About 16.6% had high risk behavior; 72.9% had a good level of knowledge; and 70.1% had a moderate level of perception. Cambodian workers with different characteristics had different levels of risk behavior ($p < 0.001$). Knowledge was not related to risk behavior. Their overall perception was inversely related to risk behavior ($p = 0.049$). With the stepwise multiple regression, it was found that gender, perception of benefits, age, perception of severity, farming labourers and knowledge in combination could explain the variation of behavior among Cambodian labourers at 26.1%. For the Thai population, about 3.9% had high risk behavior; 78.8% had a good level of knowledge; and 53.0% had a moderate level of perception. The Thai population members with different characteristics had different levels of risk behavior ($p < 0.001$). Knowledge and perception of AIDS were inversely related to risk behavior ($p < 0.001$). With the stepwise multiple regression, it was found that gender, knowledge, income, age, perception of susceptibility in combination could explain the variation of behavior among the Thai population at 17.6%. Results of this research when compared to the indicators showed that the perception of both Cambodian labourers and the Thai population was lower than the estimated. About 15.7% of Cambodian labourers had a good level of perception compared to the 50% target. About 46.7% of Thai population had a good level of perception compared to the 60% target. The level of knowledge and behavior exceeded the target. The performance evaluation of local health officers (47.6%) was at a good level.

The suggestions for the improvement at local area level includes implementation of an interaction-based education process, improving health education methods, facilitating the accurate perception regarding other routes of transmission and prevention, providing proactive services at workplaces, working closely with Cambodian public health authorities for the continuation of education campaigns, providing free condoms or subsidizing their sale, and reducing the operation of Cambodian indirect commercial sex workers. Similarly for the Thai population, AIDS education is needed the emphasis on its prevention and severity. Co-ordinating with the relevant organizations in the areas, both public and private, to provide information and co-operation, and provide sufficient condoms either free of charge or at lower price, are also suggested. For provincial officers, it is recommended that they should co-ordinate with relevant provincial level organizations, both public and private, in Thailand and Cambodia, organize a complete surveillance plan between Thailand and Cambodia, and evaluate outcomes of project regularly to adjust strategy to match with problems in the area. In addition, they should determine the number of condoms needed per year and then request for the prompt and sufficient supplies of condoms from the government and private organizations and provide resources necessary for the operation of such project.

4336481 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : บริหารสาธารณสุข ; วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์)

ดุษฎี อำนาจสมบัติ: การวิจัยประเมินผล การเฝ้าระวังการติดเชื้อ เอช ไอ วี เฉพาะ พื้นที่ในแรงงานต่างชาติ บริเวณแนวชายแดนไทย – กัมพูชา จังหวัดสระแก้ว (EVALUATION RESEARCH ON HIV SURVEILLANCE AMONG FOREIGN LABOURERS AND THAI POPULATION ALONG THAI-CAMBODIA BORDER OF SAKAEW PROVINCE). คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: นวรัตน์ สุวรรณห้อง พบ.ค., นพพร ไหววธีรกุล Ph.D. (Medicine & Health science), ฉวีวรรณ บุญสุยา M.S.P.H. (Bios). 149 หน้า ISBN 974-04-2133-4.

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการประเมินผลที่ได้ของโครงการโดยประเมินอัตราความชุกของการติดเชื้อเอช ไอ วี เฉพาะกลุ่มแรงงานชาวกัมพูชา ประเมินความรู้ การรับรู้เรื่องโรคเอดส์ และพฤติกรรมเสี่ยง หากความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ การรับรู้เรื่องโรคเอดส์ กับ พฤติกรรมเสี่ยง ในกลุ่มแรงงานชาวกัมพูชาจำนวน 804 คนและประชาชนชาวไทยที่อาศัยบริเวณตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาจำนวน 1,195 คน พร้อมทั้งประเมินการปฏิบัติงานตามโครงการเฝ้าระวังการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของเจ้าหน้าที่ระดับตำบล เฉพาะพื้นที่ในแรงงานต่างชาติและประชาชนชาวไทยบริเวณแนวชายแดนไทย- กัมพูชา จังหวัดสระแก้ว จำนวน 42 คน เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 10 ธันวาคม ถึง วันที่ 5 มีนาคม 2545

ผลการวิจัยพบว่า อัตราความชุกของการติดเชื้อเอช ไอ วี ในแรงงานชาวกัมพูชาที่มีอายุ 15-60 ปีในเดือนกุมภาพันธ์ 2542 ร้อยละ 4.01 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 5.62 ในเดือนสิงหาคม 2542 มีพฤติกรรมเสี่ยงร้อยละ 16.6 ความรู้ที่อยู่ในระดับดีร้อยละ 72.9 การรับรู้ระดับปานกลางร้อยละ 70.1 ลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) ความรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี การรับรู้โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.049$) ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน พบว่า เพศ การรับรู้ผลประโยชน์ของการปฏิบัติเพื่อหลีกเลี่ยงโรคเอดส์ อายุ การรับรู้ความรุนแรงของโรค อาชีพรับจ้างทำไร่นา และความรู้ สามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของพฤติกรรมเสี่ยงของแรงงานชาวกัมพูชาได้ร้อยละ 21.6 สำหรับประชาชนชาวไทยมีพฤติกรรมเสี่ยงร้อยละ 3.9 มีความรู้ที่อยู่ในระดับดีร้อยละ 78.8 การรับรู้ระดับปานกลางร้อยละ 53.0 ลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) ความรู้และการรับรู้โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน พบว่า เพศ ความรู้ รายได้ อายุและการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค สามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของพฤติกรรมเสี่ยงได้ร้อยละ 17.6 เมื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยกับตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ พบว่าการรับรู้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แรงงานชาวกัมพูชามีการรับรู้ร้อยละ 15.7 จากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 50 ประชาชนชาวไทยร้อยละ 46.7 จากที่เกณฑ์กำหนดไว้ร้อยละ 60 โดยความรู้และพฤติกรรมเสี่ยงผ่านเกณฑ์การประเมินผลการประเมินการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล พบว่า การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ระดับตำบลอยู่ในระดับดีร้อยละ 47.6 ข้อเสนอแนะระดับพื้นที่ในแรงงานชาวกัมพูชาควรรู้ความรู้อย่างถูกต้องได้ตอบกันระหว่างผู้ให้และผู้รับ ปรับเปลี่ยนวิธีการให้สุศึกษา กระตุ้นให้เกิดการรับรู้ที่ถูกต้องและเน้นการติดต่อที่ไม่ใช่ทางเพศสัมพันธ์ กิจกรรมที่ร่วมปฏิบัติกับผู้ป่วยแล้วไม่ติดต่อ และการป้องกันโดยใช้ถุงยางอนามัยอย่างถูกต้อง ให้บริการเชิงรุกในแหล่งที่ทำงาน ประสานกับหน่วยงานสาธารณสุขในกัมพูชาเพื่อให้ข้อมูลและร่วมมือในการให้ความรู้ที่ถูกต้องและสม่ำเสมอจัดหาถุงยางอนามัยให้ฟรีหรือจำหน่ายในราคาถูกและเฝ้าระวังพฤติกรรมเพื่อป้องกันไม่ให้แรงงานชาวกัมพูชาขายบริการทางเพศแอบแฝง สำหรับประชาชนชาวไทยให้ความรู้เช่นเดียวกัน โดยเน้นการป้องกัน โดยใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งอย่างถูกต้อง ซึ่งให้เห็นความรุนแรงของโรค ประสานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อแจ้งข้อมูลและร่วมกันดำเนินงานให้ไปในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนจัดหาถุงยางอนามัยให้สะดวกต่อการใช้ทั้งที่ไม่เสียค่าใช้จ่าย และราคาถูกให้เพียงพอทั่วถึง ในระดับจังหวัด ควรประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ในประเทศไทยและกัมพูชา จัดทำแผนงานเฝ้าระวังโรคเอดส์ ที่เป็นลักษณะบูรณาการระหว่างไทย กัมพูชา ประเมินผลโครงการเป็นระยะ สืบหาความต้องการของชาวกัมพูชา โดยคำนวณตลอดทั้งปี และสนับสนุนทรัพยากรในการปฏิบัติงาน.